■ *Többezres tömegdemonstráció Makón*

Kórházmentő akció

Szerda délután, kevéssel öt óra után. Óriási tömeg Makó főterén. Valaki azt tudakolta, mi történt, miért gyűlt itt össze ennyi ember. A közelében állók csodálkozó szemmel visszakérdezték: nem tudja? A kórházat akarják bezárni. Tiltakozó nagygyűlés kezdődik nemsokára. A tömegből valaki ingerült hangon közbeszól: nem ér ez semmit, el kell zárni a hidat, az utcákat, hogy végre tudomásul vegyék, mi is élni akarunk.

Ilyen és ehhez hasonló, főként a kormány egészségügyi és szociális intézkedéseit élesen kritizáló hangok kíséretében kezdődött meg a Petőfi-szobornál a Dr. Diósszilágyi Sámuel kórház „elfekvővé" alakítása elleni tiltakozó demonstráció. A megszámlálhatatlanul sok makói és a környező 16 községet képviselő polgárok között nem csak fiatalok, kisgyermekes anyukák, hanem idősek, rokkantkocsihoz kötött betegek is felsorakoztak, és már látványuk is szívet facsaró volt.

Dr. Buzás Péter polgármester a nagygyűlés első szónokaként megrázó szavakkal hívta fel a jelenlévők figyelmét arra, hogy amíg huszonöt évvel ezelőtt, éppen ezekben a napokban a megduzzadt Maros zavaros vize fenyegette az emberek életét, most a kórházi ellátás megszűnése vált ki hasonló félelmeket. Nem elég, hogy egyre nehezebb a családok, az önkormányzatok pénzügyi helyzete, csökken a lakosságszám is, és éppen ilyen körülmények között maradnának korszerű ellátás nélkül a körzet polgárai. Ez elfogadhatatlan, ami összefogásra kell, hogy serkentse a régió lakosságát. Dr. Strobl Ferenc kórházigazgató az intézmény fejlődését taglalva tette fel a jogos kérdést: miért gondolja bárki, hogy a makói néptől el lehet venni a gyógyulás jogát? Nagy Tibor Kiszombor polgármestere a községek lakóit képviselve kért szót. Beszédében rámutatott: úgy tűnik, a döntéselőkészítők e nagy horderejű kérdésben találomra tették meg javaslatukat, ellenkező esetben tudnák, hogy például Nagyérről vagy Pitvarosról – különösen hétvégén – képtelen időben bejutni a szegedi vagy vásárhelyi kórházba a segítségre szoruló beteg. Ezért a falvak lakói is maximálisan támogatják a kórház megmentését célzó valamennyi akciót és aláírásukkal is tiltakoznak a tervezett intézkedés ellen.

Lehmann István, a megyei közgyűlés elnöke is egyetértett a több ezer ember felháborodásával. Elfogadhatatlannak nevezte, hogy valós vagy hamis hírekkel bolygatják az ott élők nyugalmát anélkül, hogy előzetesen tárgyaltak volna a kórházfenntartókkal, ugyanis ez a tervezet nem csak a makóiakat, hanem több más vidéki települést is érint. A Csongrád Megyei Önkormányzat azonban ebbe semmiképpen sem hajlandó belenyugodni, és minden lehetséges eszközt felhasznál az intézmény további működése érdekében. Domokos László nyugalmazott könyvtárigazgató szavait – az előtte felszólalók kemény bírálataihoz hasonlóan – erős taps és helyeslő, egyetértő megjegyzések kísérték. Hangsúlyozta: felháborító, hogy vannak, akik az emberi életet csak könyvelési adatnak tekintik és nem foglalkoznak a valós helyzet mérlegelésével. Így érthető, hogy elindult egy tüntetési hullám elsőként Celldömölkön, most Makón, 19-én pedig Zircen lesz tömegdemonstráció. Ezek után pedig lehetetlen, hogy csak egy-egy település sikolyaként tekintsék a tiltakozást.

N. Rácz Judit

Ne várd a májust!

Ne várd a májust, kedvesem, öltözz fel jól... – mondja a dal s a panellakó hetek óta komolyan veheti az intést. Igaz téli ruháit nem akkor húzza magára, mikor az utcára kilép, hanem amikor otthonában tartózkodik. Éjszaka két pizsamát ad a gyerekre, jómaga jégzoknit húz, hogy a tizenhét fokos szobahőmérsékletet vacogás és nátha nélkül kibírja.

A panellakó azt egészen jól tolerálja, hogy a fagyasztóládával összekombinált hűtőszekrénye nem fér be a spájzba (végül is, minek vásárol Zanussit az, akinek rendes léglire nem futja), azt is megszokta a polgár, hogy nem verhet szöget a falba, hogy áthallatszik a szomszéd „jó ebédhez szól a nótája", hogy szélirántól függően meg tudja állapítani, mit főznek vacsorára a másik lakásban. Ezek a dolgok afféle ingyenes velejárói a fehér egér életnek. De ha napokig fázik, akkor egy perc alatt botcsinálta szociológus válik belőle és világrengető tételek fogalmazódnak meg benne. Például, hogy a központilag irányított fűtés, vagy nem fűtés, valamint a tetszőlegesen megszüntetett melegvízszolgáltatás intézménye (a mai napon is hideg vízben fürödhetnek a lakók a város egyik pontján) a kiszolgáltatottság kelet-európai szimbóluma is lehetne. A vacogásra ítélt panellakó míg várja, hogy a hőközpontok mindenhatói a pénzéért némi langymeleget küldjenek lakásába, amatőr közgazdásszá válik, s kiszámolja, mennyibe is kerül neki a nem fűtés. Ugyanis a gyerekszobában bekapcsolt elektromos hősugárzó igen gyorsan pörgeti a villanyórát.

A melegre áhítozó panellakó ideges emberré válik, mert még nem felejtette el, hogy a télen milyen kemény számlákat egyenlített ki, s azokat a langymeleg áprilisi napokat sem tudta kitörölni emlékezetéből, amikor a tavaszi melegnek hála nem kellett fűteni. Az akkor megtakarított pénzek most föltehetően fedeznék a pótfűtés költségeit.

Patikaemília

Idéző végzést tartok a kezemben, holnapra szól. Horn Gyula miniszterelnököt hívja meg a Pesti Központi Kerületi Bíróságra, reggel kilencre, Mónus Áron hódmezővásárhelyi illetőségű felperes személyiségi sérelme ügyében.

Mónus Áron perel

Horn alperes megjelenik-e pénteken reggel kilenckor a tárgyaláson, vagy már ma Kijevben lesz – ahogy azt a lapokban olvastuk –, eleget téve az ukrán elnök és a miniszterelnök meghívásának? Hosszú út, ha minden stimmel, Horn alperes csak péntek este, már a befgért tárgyalás után fog visszatérni hazájába.

Hívjuk hát a miniszterelnöki titkárságot, mit tudnak az ügyről!

– Halló, Tóth Éva beszél.

■ *Azt szeretnénk kérdezni, hogy a miniszterelnök úr péntek reggel elmegy-e a bíróságra, ahol Mónus Áron perli őt?*

– Kicsoda? – kérdezi Tóth Éva, egy titkárnő Horn Gyula hivatalában.

■ *Mónus Áron.*

– Mónus Áron?

■ *Igen, Mónus Áron.*

– Mi semmit nem tudunk erről.

■ *Annyit se, hogy legalább jogilag képviselteti-e magát a miniszterelnök úr Mónus Áronnal szemben?*

– Kivel szemben?...

■ *Mónus Áronnal!*

– Mónus Áronnal? Mi nem tudunk semmit. Tessék szíves a kabinetfőnököt hívni, Tóth Andrást.

■ *Halló, Tóth kabinetfőnök urat keressük.*

– Jó napot kívánok, Tóth úr a nagyteremben van, s ki tudja, mikor jöhet ki onnan. Tudunk segíteni?

■ *Hogyne. Pénteken reggel lesz a tárgyalás, Horn Gyula miniszterelnököt perli Mónus Áron személyiségi ügyben.*

– Kicsoda?

■ *Mónus Áron.*

– Mónus Áron?

■ *Igen, Mónus Áron.*

– Mi itt a kabinetirodán semmit nem tudunk az ügyről. De egy valaki biztosan meg tudja mondani magának, hogy mi lesz. Ez az ember pedig Müller György, a miniszterelnöki hivatal helyettes államtitkára. Tessék szíves őt megkérdezni.

■ *Halló, kezit csókolom, Müller helyettes államtitkár urat keressük... Hogy mi az ügy? Mónus Áron Hódmezővásárhelyről beperelte Horn Gyulát.*

(Egy kicsit recseg a vonal.)

– Kicsoda?

■ *Horn Gyulát, személyiségi ügyben!...*

– De kiii?

■ *Móóónus!... Móóónus Áron! És azt szerettük volna megtudni, hogy Horn alperes úr megjelenik-e a tárgyaláson, jogilag képviselteti-e magát, vagy a mentelmi bizottság ki sem adta őt?*

– Ó, a Müller úr csak hétfőn lesz bent. Tessék Csák Elemért hívni. Ilyesmiket a szóvivő szokott tudni. Mi nem is foglalkozunk jogi ügyekkel.

■ *Halló, parlament, sajtóosztály? Csák úr bent van?*

– Most nincs, miért?

■ *A Mónus Áron pere miatt...*

– Ja, a Mónus Áron.

■ *Igen, a Mónus Áron. Meg Horn Gyula. A miniszterelnök pénteken részt vesz-e a tárgyaláson a perben, amelyet Mónus Áron indított ellene?*

– Ez lefutott ügy. És már milyen régen. A mentelmi bizottság nem adta ki a miniszterelnök urat.

■ *Arról tudok, de ez nem az. Ez egy másik Mónus Áron-per Horn Gyula ellen. Ezenkívül még ismeretlen tettesek ellen is feljelentést tett Mónus Áron, és eljárást indított Mónus Áron Géczi József ellen rágalmazás miatt.*

– Mónus Áron?

■ *Igen. Mónus Áron.*

– Te jó ég... Na, hagyja itt a számát, ha valamit megtudok, visszahívom.

Zelei Miklós

■ *Szót váltanak a túszejtésről is*

Drogszimpózium Szegeden

A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság kábítószerellenes szimpóziumot tartott szerdán Szegeden. A tanácskozáson a rendőrség hazai képviselői mellett holland szakértők tartottak előadásokat a megye általános iskoláiból érkezett 40 pedagógusnak. Az ultrechti rendőrök bemutatták a drogokat, az elkészítésükhöz szükséges eszközöket és ismertették mindazon jeleket, amelyekből a szülők és pedagógusok gyanút foghatnak. A résztvevők megismerkedhettek a kábítószerek veszélyeivel, valamint az iskolai megelőzés lehetséges módjaival.

A téma egyik szegedi szaktekintélye, dr. Schadné Zámolyi Judit szerint a holland eszmecsere azért is fontos, mert a két ország csaknem hasonlóan kezeli a kábítószerekkel kapcsolatos gondokat. Az ottani rendőrség nem vesz részt a megelőzésben, ezt inkább a pedagógusokra és a szülőkre bízzák, ennek tapasztalatait Magyarország is hasznosíthatja. A drogfogyasztás megelőzésében tevékeny részt vállaló szegedi szervezetek (ÁNTSZ, drogcentrum) ezért is segítik a kétnapos találkozót.

Az utrechti rendőrök nem először járnak a Tisza-parti városban: a két testület között már három esztendeje folyamatos az együttműködés, ugyanis évente három-négy alkalommal látogatnak el egymáshoz egy-egy aktuális téma megvitatására. Ezúttal a drogok mellett a túszejtési akciókról cserélnek véleményt.

Kovács Mihály szabadon marad

Jogerőssé vált a Pesti Központi Kerületi Bíróság azon végzése, amelyben – még május 10-én – elutasította a Fővárosi Főügyészség indítványát az őrizetbe vett Kovács Mihály, az IBB Áruforgalmi és Gyártó Kft. volt ügyvezető igazgatója előzetes letartóztatására. Az elsőfokon hozott végzés ellen benyújtott ügyészi fellebbezésről a Fővárosi Bíróság szerdán döntött. A másodfokú bíróság határozata tehát helyben hagyta a Pesti Központi Kerületi Bíróság végzését, de a döntés indokai eltérnek az elsőfokú bíróságétól. A Fővárosi Bíróság jogi álláspontja szerint a bűnügyben a bűncselekmények elkövetésének alapos gyanúja fennáll, de az előzetes letartóztatáshoz szükséges további törvényes feltételek nem állnak fenn.

3 KÉRDÉS

■ *A Szeri Expo rendezőjéhez*

Koldus magyar ne mutogassa magát?

■ Ahogy múlik az idő, egyre elérhetőbb közelségbe kerül 1996 és vele együtt a Szeri Expo megrendezésének időpontja, amely a jövő év július 1-jétől augusztus 22-ig tart. Részint a vásárral összefüggésben, de inkább különálló programként már az idén el kell kezdeni a Nemzeti Történeti Emlékpark mellett a Magyar Világfalu építését. Aki mindkét ötletet megálmodta, levédette és a szervezés atyamestere, az Sz. Lukács Imre, régi kollégánk, a DAM Kft. ügyvezető igazgatója.

■ *Mutassa be néhány mondatban a Szeri Expo és a Magyar Világfalu létrehozóját, a DAM Kft.-t!*

– A Dél-Alföldi Média Kft. (röviden DAM) 1991-ben alakult még Szegeden. Eddig több időszakos kiadványa jelent meg DAM Magazin, valamint Déli utakon címmel. Ez utóbbit a Déli Autópálya Rt. is támogatta, s terjesztette mindazon megyékben, amelyek önkormányzatai csatlakoztak a projekthez. A DAM Kft. ezidáig legnagyobb vállalkozása azonban az 1996-os Szeri Expo megrendezése, valamint vele párhuzamosan a Magyar Világfalu kiépítése. Cégünk már 1992 év elején előszerződést kötött az ópusztaszeri önkormányzattal, s megnyerte azt a jogot, hogy meghatározatlan ideig, de legalább öt évig árubemutatókat, kiállításokat és vásárokat szervez az emlékpark közelében, annak funkcióit nem zavarva. A cél érdekében a kft. saját és tagjai tőkéjéből földet vásárolt Ópusztaszeren, az emlékpark főbejáratával szemben, valamint újabb hektárokat szándékozik bérbe venni.

■ *Felteszem a szokványos, ám nagyon is idevágó kérdést: hogy jut el a régió sajtópiacának egy szeletét birtokló cég vezetése arra a gondolatra, hogy expót rendezzen?*

– Nem titkolom, az azóta már lefújt magyarországi világkiállításra bazíroztunk. Arra gondoltunk, hogy a Budapestre érkező látogatók, ha a déli határszélt célozzák meg, Ópusztaszerre biztosan elmennek. Szinte kínálta magát az ötlet, hogy a fővárosi expóval egyidőben tartson nyitva egy, a Dél-Alföld, sőt mi több, a hármashatáron túl élők termelőit, szolgáltatóit bemutató kiállítás – a rendelkezésünkre álló 11-15 hektáron. A „nagy" Expo szervezését azóta leállították, ellenben mi változatlanul édesgyermekünknek tekintjük a Szeri Expót. Arra alapozva, hogy 1996-ban Ópusztaszeren millecentenáriumi ünnepségek lesznek a magyar honfoglalás 1100. évfordulója alkalmából. A számos kiegészítő rendezvény miatt a nemzeti emlékpark, benne a Feszty-körképpel a becslések szerint napi átlagban 15-20 ezer, a nyitvatartás idején közel 1 millió látogatóra számíthat. A bemutatkozó cégek – akik fedett területen 10, szabad területen 8 ezer forintért bérelhetnek egy négyzetmétert a DAM Kft.-től – egészen biztosan profitálhatnak a részvételből.

■ *Miközben idén már el kell kezdeni a Magyar Világfalu építését. Ehhez milyen pénzforrások állnak a kft. rendelkezésére?*

– A Magyar Világfalu alapkövének letételét 1995. augusztus 20-án tervezzük, azon a földterületen, amely a kft. sajátja. A létesítmények – tájházak, panziók, éttermek, parkolók – egy része készülhet el az 1996-os Szeri Expo idejére. A terület előkészítése, közművesítése még az idén befejeződik, majd a már sorbanálló vállalkozók, alapítványok 1,8-2 milliárd forintjából fokozatosan épülhet föl a kiállításoknak, nemzetközi rendezvényeknek is helyet adó Világfalu. A Szeri Expo összes bevételét is az itt zajló beruházásra szeretnénk fordítani. Az ország mai gazdasági helyzetét ismerve bizonyára sokaknak támad felemás érzése az ópusztaszeri tervekkel kapcsolatban, és gondolhatja: koldus ország ne mutogassa magát. Ezen a szemléleten azonban szerintem túl kell lépni, s éppen az ilyen vállalkozásokkal kell kimozdítani Magyarországot a holtpontról.

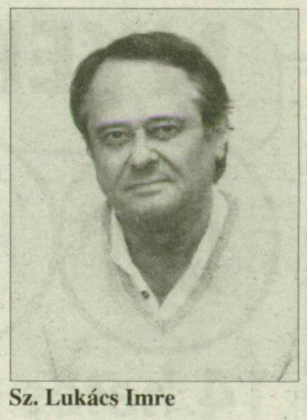

Sz. Lukács Imre

F. K.